

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹמִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּו: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מִנְקֹד

פְּרָשִׁית וִיקָהָל

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מֶלֶךְ וְנִחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של ל' חלקים

כרך י"ג - חלק כ"א

קונטרס 381

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקִין בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיום כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

גדול להאיר הנשמה ולקדשה, והרב ז"ל נתן תיקון לבעל תשובה ללמוד ה' דפים מהזוהר בכל יום אף על גב דלא ידע מאי קאמר דקריאתה זו היא היללא להאיר על הנפש ולתקנה. ונראה כי לימוד הזוהר דווקא יש בו סגולה זו יותר מלימוד המשנה ותלמוד ומקרא והוא פלא כי כח לימוד הזוהר מכל התורה אם למקרא אם למשנה, ועוד כתב בשם הגדולים (ח"ב מערכת הבי"ת ד"ג ע"ב) וז"ל: ואני אמרתי דע כי אין ספק כי כל לימוד התורה הקדושה נשא ורם הוא מרומים ובפרט אם יהיו לשמה באמיתות ודאי כי בונה בשמים מעלותיו ומתקן העולמות ומייחד הדודים ואפילו מארי דרזין חובת גברא ללמוד מקרא משנה הלכה דבר יום ביומו כאשר דיבר בקדשו האר"י ז"ל וכמעשהו ממנו אמנם אשר גדל לימוד הזוהר היינו שבמקרא ומשנה ותלמוד הם מלובשים מאד ואינו ניכר שהם סוד כלל לא כן הזוהר שמדבר בסתרי תורה בפירוש ואין פתי הקורא שלא יבין דרך כלל דבריו בעמקי רזי התורה ולכן להיות סתרי התורה גלויים בלי לבוש ה"ן מזהירין ומאירין הנפש ואע"ג דבצד מה דברי הזוהר סתומים מאד היינו להבין סתר עליון בעצם ולידע תוכן הדברים על בורין ועל מתכונתן דודאי צריכים רבה ולא יובנו הדברים כי אם על פי חכם גדול (מפה) לאוזן המקבל שמבין בהם בכללות ניכר כוונתן רזין עילאין והדברים עושים רושם בשרשיהם עליונים למעלה וכו'.

עו גם לבחורים ירגילו עצמם לקרוא בספר הזוהר הקדוש

וראה גם בהוספות מהרצ"א ל"סור מרע ועשה טוב' (אות ט' דף ז') שמקובל בידינו שגם מי שלא יבין אף על פי כן לשון הזוהר הקדוש מסוגל לזכך הנפש עיי"ש. נתיב התורה הוא, שירגיל עצמו לקרוא בספר הזוהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים.

בכלל נתיב התורה הוא שירגיל עצמו לקרוא בספר הזוהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים, ובפרט מוסרי הזוהר הקדוש שלשונם הקדושה משפיע מאד לטובה על הנפש, וכמדומני שיצא ספר שבו ערוכים רק מוסרי הזוהר הקדוש שאפשר להבינם בנקל, וכמו כן מלוקטים הם ב"חוק לישראל", כי כל קטעי הזוהר הקדוש אשר שם הינם קטעים מוסריים.

וכידוע שלימוד הזוהר הקדוש מועיל מאד לקדש את נפש האדם, ולכן טוב שיקרא בזה כמה דפים בכל יום בהתלהבות, וללא ספק שיפעל בו לימוד זה להתיש יצרו הרע, כי גם הגירסא ללא הבנה בספר הזוהר הקדוש מועילה לנשמה מאד כמבואר בספרים הקדושים, וכל שכן כאשר קורא מוסרי הזוהר בלשונו ומבינם בוודאי שיועיל מאד. והרב מקאמרנא (נתיב מצוותיך", שביל התורה א' סימן לא) כותב בענין מעלת לימוד הזוהר: וראוי לקבוע עצמו ללמוד 5 דפים זוהר בכל יום, והוא תועלת גדול ותיקון גדול לנפש להאירה ולזככה, ולכלות קוצים מידות רעות ותאוות רעות,

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזה (זה חלק ג') דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף כלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר כאילו עשה כולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר כאילו למד הש"ס כולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מכיר אותך, ואתה מכיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כולו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושיה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ" אב"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי בן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי כהונה חלק אר"ח סי' י"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדולתו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עכ"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם היום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועוד – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובנודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובנודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגוון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על כן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובנודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה ה'א – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עכ"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על כן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמוח לאבינו שבשמים – על כן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדך ובהשתחויה, שנקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריה אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: (תפלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עוינו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלימודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרה על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

תפלה לרפואות וישועות

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה כמזה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשתו) [לרפואות...] [ישועות ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל וארצה ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

לזכות לנועם ה', וכן נתן מרן האר"י תיקון לבעל תשובה שיאמר 5 דפין זוהר או תיקונים בכל יום. (אור לנתיבתי, הרב יעקב ישראל לוגאסי תשס"ה הנתיב הששה עשר - נתיב המוסר)

פרק יב

עז) חכם יהודה פתייה זי"ע – מוגלה מה שכתב בסוד: החפץ בחיים יתחיל ללמוד קבלה מרבינו זצ"ל שמענו שלא פעם יעץ לתלמידי חכמים גדולים שהיו חולים שיקבלו על עצמם לעסוק בתורת הח"ן וללמוד קבלה. וסיפר בנושא זה שזוכר בקטנותו הלך ביחד עם חכם יהודה פתייה זצ"ל ואביו זצ"ל לבקר את אחד מחו"ר בבל רבי שלמה י. זצ"ל שהיה פוסק ומורה הוראה בבגדד כששכב על מיטת חליו, כשעמדו לצאת הגיש ח' יהודה פתיה לרבי שלמה י. פתק קטן והתעכב עמו מעט ויצא, לאחר שיצאו שאל אביו ח' יצחק את ח' יהודה מה כתבת לו בפתק? ענה לו ח' יהודה, כתבתי לו שמצד לימוד הפשט התיקון שלו נגמר, ואם חפץ בחיים הרי שיתחיל ללמוד קבלה, אך רבי שלמה לא רצה, ונפטר לאחר יומים, ולכן היה מייעץ להם רבינו עצה זו, ואמר רבינו שהציע הצעה זו לכמה גדולים ומי ששמע הבריא. (קונטרס "זכר שמואל" קיום לדמותו של הגה"צ המקובל חכם שמואל דרזי צוק"ל)

עה) על ידי לימוד הזוהר זוכה לאריכות ימים

מרבית תורה מרבה חיים (אבות ב' ז'). נראה לפרש בס"ד, דידוע דאורות המוחין נקראים חיים (עץ חיים שער כ"ט פרק ט'), והלומד תורה בחלק הסוד שבה, ממשיך אורות המוחין שנקראים חיים. וזה שאמרו מרבה תורה, מרבה דייקא, שלומד גם בחלק הסוד שבה, אז מרבה אורות המוחין שנקראים חיים. (בן איש חי הלכות שנה ב' הקדמת אחריו) (הערת המחבר: ולפי זה מובן הוראת רבי יהודה פתייה זי"ע לחולים ולכל אחד ללמוד תורת הסוד שבזכותה יאריכו ימים)

עט) המניעות להדפיס ספרי קבלה הם מניעות כה גדולות ש 10 מכונות צילום נשברו ב 10 מקומות, ואחר כך שבר את הרגל - גם קיבלתי את המכה וגם אני יפסיק? ... פעמים אף היה כרוך הדבר במסירות נפש, כך אירע כשהוציא לאור את הק"כ צירופי אלוקים שעד אז לא היה מי שפתח דבר זה, לאחר גמר הענין הלך רבינו לשכונת גאולה לצלם את הדפים, וסיפר שנכנס קרוב ל-10 חנויות שיש בהם מכונות צילום, ובכל חנות שצילם באמצע הצילום המכונה התקלקלה, ואף על פי שראה עיכובים המשיך.

באותו לילה חיכה רבינו לרכב שיבוא לקחתו לכותל, אך הנהג מסיבה כל שהיא בושש מלבוא, משראה רבינו כך החליט ללכת לכותל רגלי, והנה כשהגיע לשכונת מאה שערים מעד והחליק על הריצפה בצורה חזקה מאוד שלא יכל

רבי חייא ורבי יצחק ורבי יוסי
היו הולכים בדרך. עד שהיו
הולכים, פגש בהם רבי אבא.
אמר רבי חייא, ודאי שכינתא עמנו.
כשהגיע אליהם, אמר רבי אבא,
כתוב (מלכים-א ב) מן היום אשר
הוצאתי את עמי את ישראל
ממצרים לא בחרתי בעיר מפל שבטי ישראל
שבטי ישראל ואבחר בדרך וגו'
לבנות בית להיות שמי שם. פסוק
זה אין ראשו סופו, ואין סופו
ראשו. שכתוב לא בחרתי בעיר,
ואבחר בדרך. מה זה עם זה?
ואבחר בירושלים הנה צריך
להיות!

א"ר כש' רצון לפני הקדוש
ברוך הוא לבנות עיר, מסתפל
בראשונה באתו הראש שמנהיג
את העם של העיר, ואחר כך את
בני העיר, ומביא את העם לשם.
זהו שכתוב לא בחרתי בעיר, עד
שהתבוננתי בדרך להיות רועה על
ישראל, משום שהעיר וכל בני
העיר כלם עומדים בזכות הרועה
שמנהיג את העם. אם הרועה הוא
טוב - טוב לו, טוב לעיר, טוב
לעם. ואם הרועה הוא רע - אוי
לו, אוי לעיר ואוי לעם! ועכשו
הסתפל הקדוש ברוך הוא
בעולם, ועלה ברצונו לבנות
אותה, והעמיד בראש את דוד.
זהו שכתוב ואבחר בדרך עבדי.
(והעמיד בראש הדוד את רבי שמעון וחבירי
לעמוד לפניו).

דבר חדש שמענו. פתח ואמר,
(תהלים קמו) אשרי שאל יעקב בעזרו
שברו על ה' אלהיו. וכי אל יעקב,
ולא אל אברהם, ולא אל יצחק?
אלא אל יעקב, משום שיעקב לא
בטח באביו ולא באמו כשברח
מלפני אחיו והלך יחידי בלי
מזון, כמו שנאמר (בראשית לב) כי
במקלי עברתי את הירדן הנה,
והוא בטח בקדוש-ברוך-הוא, שכתוב (שם כח) אם יהיה אלהים עמדי ושמרני וגו'. והפל שאל

רבי חייא ורבי יצחק ורבי יוסי, הו' אזלי
בארץ, עד דהו' אזלי, פגע בהו' רבי
אבא. אמר רבי חייא, ודאי שכינתא בהדן. בד
מטא לגביהו, אמר רבי אבא, כתיב, (מלכים א ח)
מן היום אשר הוצאתי את עמי את ישראל
ממצרים לא בחרתי בעיר מפל שבטי ישראל
ואבחר בדרך וגו' לבנות בית להיות שמי שם.
האי קרא, לאו רישיה סיפיה, ולאן סיפיה
רישיה, דכתיב לא בחרתי בעיר, ואבחר בדרך,
מאי האי עם האי. ואבחר בירושלם מיבעי
ליה.

א"ר כד קדשא בריך הוא אית רעותא קמיה
למבני קרתא, אסתפל בקדמיתא,
בהו' רישא דנהיג עמא דקרתא, ולבתר בני
קרתא, ואייתי לעמא ביה. ה"א הוא דכתיב
לא בחרתי בעיר, עד דאסתפלנא בדרך, למהוי
רעיא על ישראל. בגין דמתא וכל בני מתא,
פלהו קיימין ברעיא דנהיג לעמא, אי רעיא
איהו טבא, טב ליה, טב למתא, טב לעמא.
ואי רעיא איהו פישא, ווי ליה, ווי למתא ווי
לעמא. והשתא אסתפל קדשא בריך הוא
בעלמא, וסליק ברעותיה למבני ליה, ואוקים
ברישא לדרך, ה"א הוא דכתיב ואבחר בדרך
עבדי. (ס"א ואוקים ברישא דדא לרבי שמעון וחבירי למיקם קמיה).

מלכתא חדתא שמענא. פתח ואמר, (תהלים קמו)
אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על יי'
אלהיו. וכי אל יעקב, ולא אל אברהם, ולא
אל יצחק, אלא אל יעקב. בגין דיעקב לא
אתרחיץ באבוהי, ולא באמיה, בד ערק קמי
אחוי, ואזל יחידאי, פלא ממונא, כמה דאת
אמר (בראשית לב) כי במקלי עברתי את הירדן
הנה, ואיהו אתרחיץ ביה בקודשא בריך הוא,
והוא בטח בקדוש-ברוך-הוא, שכתוב (שם כח) אם יהיה אלהים עמדי ושמרני וגו'. והפל שאל

מלפני הקדוש ברוך הוא ונתן לו.
שברו על ה' אלהיו. שברו, ולא
אמר תקנתו ולא בטחונו, אלא
שברו. אל תקרי שברו אלא
שברו, שנות לצדיקים לשבר את
עצמם ולהשבר שבר על שבר,
והפל על ה' אלהיו, כמו שנאמר
(תהלים מד) כי עליך הרגנו כל היום.
כי עליך נשאנו חרפה.

כמו שיעקב, שכתוב וירא יעקב
כי יש שבר במצרים, שהרי שברון
הגלות ראה שהיה לו במצרים,
ושם חזקו בקדוש ברוך הוא.
ובני יעקב סבלו את שבר הגלות
ולא השתנו מתוך סוד האמונה
של אבותיהם, ושמו של הקדוש
ברוך הוא היה רגיל בגלות
בפניהם.

ועל זה כתוב במשה, (שמות א)
ואמרו לי' מה' שמו' מה'. משום
שהיו מכירים אותו ולא שכחוהו
לעולמים וסבלו את שבר הגלות
על הקדוש ברוך הוא, ומשום כך
זוכים לגאלות ולנסים וגאולות
רבים.

ואתם קדושים עליונים,
שסובלים את שבר הגוף ממקום
למקום על הקדוש ברוך הוא, על
אחת פמה וכמה שזכאים אתם
לעשות לכם נסים ופרקן ושתזכו
לחיי העולם הבא. הלכו כלם
באחד.

פתח ואמר, קחו מאתכם תרומה
לה' כל נדיב לבו יביאה וגו'. בא
וראה, בשעה שאדם שם רצונו
לעבודת רבונו, אותו רצון עולה
בראשונה על הלב, שהוא קיום
ויסוד של כל הגוף. אחר כך עולה
אותו רצון טוב על כל אברי הגוף,
ורצונו של כל אברי הגוף ורצון
הלב מתחברים באחד, והם
מושכים עליהם את זה השכינה

ורעוּתא דכל שייפי גופא,

דכתיב, (שם כח) אם יהיה אלהים עמדי ושמרני
וגו'. וכלא שאיל מקמייה דקודשא בריך הוא,
ויהב ליה.

שברו על יי' אלהיו. שברו, ולא אמר תקנתו,
ולא בטחונו, אלא שברו. אל תקרי
שברו, אלא שברו. דניחא להו לצדיקייא,
לתברא גרמייהו, ולא תברא תבירו על תבירו,
וכלא על יי' אלהיו. פמה דאת אמר, (תהלים מד)
פי עליך הרגנו כל (דף קצ"ח ע"ב) היום. פי עליך
נשאנו חרפה.

בגוונא דיעקב, דכתיב וירא יעקב כי יש שבר
במצרים, דהא תבירו דגלותא, חמא
דהוה ליה במצרים, ושוי תיקפיה בקודשא
ברוך הוא. ובנוי דיעקב סבלו תבירו דגלותא,
ולא אשתנו מגו רזא דמהימנותא דאבהתהון
ושמא דקודשא בריך הוא הוה בגלותא רגילא
בפומייהו.

ועל דא כתיב במשה, (שמות א) ואמרו לי' מה'
שמו' מה'. בגין דהוה ידעי ליה, ולא
אנשו ליה לעלמין, וסבלו תבירו דגלותא על
קדשא בריך הוא, ובגין כך זכי לפורקנין
ולנסין ולא תוון סגיאיין.

ואתון קדישין עליונים, דסבלין תבירו דגופא
מאתר לאתר על קדשא בריך הוא, על
אחת פמה וכמה דזכאין אתון למעבד לכו
נסין ופורקנין, ותזכון לחיי עלמא דאתי. אזלו
כלהו כחדא.

פתח ואמר (שמות לה) קחו מאתכם תרומה ליי'
כל נדיב לבו יביאה וגו'. תא חזי,
בשעתא דבר נש שוי רעותיה, לגבי פולחנא
דמאריה, ההוא רעותא סליק בקדמיתא על
לבא, דאיהו קיומא ויסודא דכל גופא. לבתר
סליק ההוא רעותא טבא, על כל שייפי גופא.

לדור עמם, ואותו אדם הנו
חלקו של הקדוש ברוך הוא. זהו
שכתוב קחו מאתכם תרומה.
מאתכם היתה המשכה לקבל
עליכם אותה תרומה להיות חלק
לה.

ואם תאמר שלא ברשות האדם
עומד הדבר - בא וראה מה כתוב,
כל נדיב לבו יביאה את תרומת
ה'. כל נדיב לבו ודאי מי
שיתרצה לבו, ימשיך את השכינה
אליו. זהו שכתוב יביאה, אף על
גב שהיא בעליה למעלה, יביאה
ממקום עליון למשך אותה לדור
עמו.

ובשבתא לשרות עמו, כמה
ברכות וכמה עשר תביא עמה.
זהו שכתוב זהב וכסף ונחשת. לא
חסר לו כל עשר העולם. זה לשאר
בני העולם. אבל אתם קדושים
עליונים - קחו מאתכם תרומה
לה. אמר רבי חייא, מי שהתחיל
להרים - הוא שירים.

פתח רבי אבא ואמר, (יונה) ויאמר
ה' לדג וגו'. וכי באיה מקום אמר
לו? אלא בשעה שברא הקדוש
ברוך הוא את העולם במעשה
בראשית, ביום החמישי ברא את
דגי הים, ואז צוה ואמר שיהיה
מזמן דג אחד לבלע את יונה,
ויהיה במעיו שלשה ימים
ושלשה לילות, ואחר כך לשלכנו
בחוץ.

ורא זה לבדו, אלא כל מה שעשה
הקדוש ברוך הוא במעשה
בראשית - בכל התנה עמו. ביום
הראשון ברא שמים, התנה עמו
שיעלה את אליהו השמימה בתוך
סערה, וכך היה, שכתוב (מלכים-ב)
ויעל אליהו בסערה השמים.
באותו יום ברא את האור, והתנה
עמו שיחשיך לשמש במצרים

ורעותא דלפא, מתחבראן כחדא, ואינון
משכין עליהו זיהרא דשכינתא לדיירא
עמהון, וההוא בר נש איהו חולקא דקודשא
ברוך הוא הוי, הדא הוא דכתיב קחו מאתכם
תרומה. מאתכם הוה אמשכותא, לקבלא
עליכו ההיא תרומה, למיהוי חולקא ליי.

וא' תימא דלאו ברשותיה דבר נש קיימא
מלה. תא חזי, מה כתיב כל נדיב לבו
יביאה את תרומת יי. כל נדיב לבו ודאי, מאן
דיתרעי לביה, ימשיך לה לשכינתא לגביה.
הדא הוא דכתיב יביאה, אף על גב דאיהי
באסתלקותא לעילא, יביאה מאתר עלאה,
לאמשכא לדיירא עמיה.

וכד תיתי לאשראה עמיה, כמה ברפאן וכמה
עתרא תיתי עמה. הדא הוא דכתיב זהב
וכסף ונחשת. לא יחסר ליה כל עתרא
דעלמא. דא לשאר בני עלמא. אבל אתון
קדישין עליונים, קחו מאתכם תרומה ליי.
אמר רבי חייא, מאן דשרי לארמא, הוא ירים.
פתח רבי אבא ואמר, (יונה ב) ויאמר יי' לדג
וגו', וכי באן אתר אמר ליה. אלא
בשעתא דברא קדשא ברוך הוא עלמא
בעובדא דבראשית, ביומא חמישא ברא נוני
ימא. פדין פקיד ואמר, דיהא זמין חד נונא
למבלע ליונה, ויהא במעוי תלתא יומין ותלת
לילות, ולבתר דירמי ליה לבר.

ורא דא בלחודוי, אלא כל מה דעבד קדשא
ברוך הוא בעובדא דבראשית, בכלא
אתני עמיה. ביומא קדמא ברא שמיא, אתני
עמהון דיסליק לאליהו השמימה בגו סערה,
וכן הוה, דכתיב, (מלכים ב) ויעל אליהו בסערה
השמים. בההוא יומא ברא נהורא, ואתני
עמיה דיחשיך לשמש במצרים תלתא יומין, דכתיב, (שמות י) ויהי חשך

שְׁלֹשָׁה יָמִים, שְׁכָתוּב (שמות י) וַיְהִי
חֹשֶׁךְ אַפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם
שְׁלֹשַׁת יָמִים.

בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בָּרָא אֶת הָרָקִיעַ,
שֶׁיְהִי מַפְרִיד בֵּין מַיִם לְמַיִם,
כְּכָתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל
בֵּין מַיִם לְמַיִם, וְהַתֵּנָה עֲמָהֶם
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהַמַּיִם יִהְיוּ
מַפְרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טַמְאָה
וְטָהוֹרָה לְהַטְהֵר בָּהֶם, וְכֵן הָיָה.

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הוֹצִיא אֶרֶץ מִתּוֹךְ
הַיָּם וְכִנְסָה אֶת הַמַּיִם, וַעֲשֵׂה מְאוֹתוֹ
קְבוּץ שֶׁהַתְּכַנְסוֹ לְמָקוֹם אֶחָד אֶת
הַיָּם, וְהַתֵּנָה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר אֶת
יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ בִּיבֻשָּׁה וּלְהַטְבִּיעַ
אֶת הַמִּצְרַיִם, וְכֵן הָיָה, שְׁכָתוּב
(שמות יד) וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בְּקֶרֶן
לְאִיתָנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתָנוּ אֱלֹהֵי
לְתַנְאוֹ, לְמָה שֶׁהַתֵּנָה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. עוֹד
הַתֵּנָה עִם הָאֶרֶץ, שֶׁתִּפְתַּח אֶת פִּיהָ
בְּמִחְלָקָתוֹ שֶׁל קֶרַח וְתִבְלַע אֶת
קֶרַח וְאֶת כָּל עַדְתּוֹ, וְכֵן הָיָה,
שְׁכָתוּב (במדבר יז) וַתִּפְתַּח הָאֶרֶץ
אֶת פִּיהָ וְתִבְלַע אֹתָם, וְאֵת קֶרַח.
בַּיּוֹם הָרִבִּיעִי בָּרָא שָׁמַשׁ וּלְבָנָה,
שְׁכָתוּב יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם, וְהַתֵּנָה עִם הַשָּׁמַשׁ לְהִיּוֹת
עוֹמֶדֶת בְּחֻצֵי הַשָּׁמַיִם בַּיּוֹם
יְהוֹשֻׁעַ, שְׁכָתוּב (יהושע י) וַיַּעֲמֵד
הַשָּׁמַשׁ בְּחֻצֵי הַשָּׁמַיִם. הַתֵּנָה עִם
הַכּוֹכָבִים לַעֲשׂוֹת קֶרֶב עִם סִסְרָא,
שְׁכָתוּב (שופטים ה) הַכּוֹכָבִים
מִמְּסֻלוֹתָם נִלְחְמוּ עִם סִסְרָא.

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא אֶת דָּגֵי הַיָּם
וְעוֹפּוֹת הַשָּׁמַיִם, הַתֵּנָה עִם הָעוֹפּוֹת
שֶׁהָעוֹרְבִים יִזְוְנוּ אֶת אֱלֹהֵי בְּזִמָּן
שֶׁעֲצָר אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁכָתוּב (מלכים א-
י) וְאֵת הָעוֹרְבִים צִוִּיתִי לְכָל־כְּלָף שָׁם.
צִוִּיתִי דֹּקָא. וְהַתֵּנָה עִם דָּגֵי הַיָּם
לְהִזְמִין דָּג אֶחָד שֶׁיִּבְלַע אֶת יוֹנָה
וְלִזְרֹק אוֹתוֹ הַחוּצָה.

בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי בָּרָא אֶת הָאָדָם, וְהַתֵּנָה עִמּוֹ שְׁמַצָּא מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁתּוֹזֵן אֶת אֱלֹהֵי, שְׁנֹאֲמַר הִנֵּה צִוִּיתִי

אֶפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשַׁת יָמִים.
בְּיוֹמָא תְּנִינָא בָּרָא רָקִיעָא, דִּיהָא מַפְרִישׁ בֵּין
מַיָּא לְמַיָּא, כְּדִכְתִּיב (בראשית א) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין
מַיִם לְמַיִם. וְאַתְּנִי עֲמָהוֹן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
דְּמַיָּא יְהוֹן מַפְרִישִׁין לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טוּמְאָה
לְטָהוֹרָה, לְאַתְּדַכָּא בָּהוּ, וְכֵן הָוָה.

בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה אֲפִיק אֶרְעָא מִגּוֹ מַיָּא,
וְאַכְנִישׁ לְמַיָּא, וְעַבְד מֵהָהוּא כְּנִישׁוֹ
דְּאַתְפְּנָשׁוּ לְאַתְר חַד, יִמָּא. וְאַתְּנִי בִימָא
לְמַעַבְר לְיִשְ�רָאֵל בְּגוֹיָה בִּיבֻשְׁתָּא, וּלְמַטְבַּע
לְמִצְרַאִי, וְכֵן הָוָה, דְּכְתִיב, (שמות יד) וַיָּשָׁב הַיָּם
לִפְנוֹת בְּקֶרֶן לְאִיתָנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתָנוּ, אֱלֹהֵי
לְתַנְאוֹ, לְמָה דְּאַתְּנִי עֲמִיהָ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית. תּוּ אַתְּנִי בְּאַרְעָא, דְּתִפְתַּח
יָת פּוּמְהָא בְּמַחְלָקוֹתָא דְּקֶרַח, וְתִבְלַע לְקֶרַח
וּלְכָל כְּנִישֵׁתִיהָ, וְכֵן הָוָה, דְּכְתִיב, (במדבר יז)
וַתִּפְתַּח הָאֶרֶץ אֶת פִּיהָ וְתִבְלַע אוֹתָם וְאֵת קֶרַח.
בְּיוֹמָא רִבִּיעָאָה, בָּרָא שָׁמַשׁ וְסִיְהָרָא, דְּכְתִיב
יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאַתְּנִי עִם
שָׁמַשׁ, לְמַהוֹי קָאִים בְּפִלְגּוֹ שְׁמַיָּא בְּיוֹמִי
דִּיהוֹשֻׁעַ, (דף קצ"ט ע"א) דְּכְתִיב, (יהושע י יב) וַיַּעֲמֵד
הַשָּׁמַשׁ בְּחֻצֵי הַשָּׁמַיִם. אַתְּנִי בְּכִכְבְּיָא לְמַעַבְד
קֶרַח בְּסִיסְרָא, דְּכְתִיב, (שופטים ה) הַכּוֹכָבִים
מִמְּסֻלוֹתָם נִלְחְמוּ עִם סִיסְרָא.

בְּיוֹמָא חֲמִישָׁאָה בָּרָא נוּנִי יִמָּא, וְעוֹפִי
דְּשָׁמַיָּא, אַתְּנִי בְּעוֹפִי לְמִיזֵן עוֹרְבִים
לְאַלְהֵהוּ, בְּזִמָּנָא דְּעַצֵּר לְשָׁמַיָּא, דְּכְתִיב, (מלכים א
י) וְאֵת הָעוֹרְבִים צִוִּיתִי לְכָל־כְּלָף שָׁם. צִוִּיתִי
דִּיקָא. וְאַתְּנִי בְּנוּנִי יִמָּא לְאַזְדַּמְנָא נוּנָא חַד,
לְמַבְלַע לִיהָ לְיוֹנָה, וּלְאַשְׁדָּאָה לִיהָ לְכָר.

בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה בָּרָא לְאָדָם, וְאַתְּנִי עֲמִיהָ,
בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי בָּרָא אֶת הָאָדָם, וְהַתֵּנָה עִמּוֹ שְׁמַצָּא מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁתּוֹזֵן אֶת אֱלֹהֵי, שְׁנֹאֲמַר הִנֵּה צִוִּיתִי

שם אשה אלמנה לכלכלה. הנה צויתי - מיום שנברא העולם. וכך בכל מעשה ומעשה שהתחדש בעולם, הקדוש ברוך הוא צוה את אותו מעשה מיום שנברא האדם. אף כאן ויאמר ה' לדג, ויאמר - מששת ימי בראשית אמר לו.

כאן יש לנו סמך העולם על מעשי בני אדם בעולם הזה. יונה שירד לספינה, זוהי נשמת האדם שיוצרת לעולם הזה להיות בגוף האדם. למה נקראת יונה? משום שכינן שמשמשת בגוף, אזי היא יונה בעולם הזה, כמו שנאמר (ויקרא כה) ולא תונו איש את עמיתו. ואז האדם הולך בעולם הזה כמו ספינה בתוך הים הגדול שמתשבת להשבר, כמו שנאמר והאניה חשבה להשבר.

ואדם, כשהוא חוטא בעולם הזה וחושב שבורח מלפני אדונו ולא שם לב לאותו העולם, ואז מטיל הקדוש ברוך הוא רוח סערה חזקה - זוהי גזרת הדין שעומדת תמיד לפני הקדוש ברוך הוא ומבקשת את דין האדם מלפניו, וזוהי שמטה את הספינה ומזכירה את חטאי האדם לתפס אותו.

בין שנתפס אדם על ידי אותה סערה בבית חליו, מה כתוב? ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם. אף על גב שאדם בבית חליו, הנשמה לא מתעוררת לשוב לפני אדונו ולפדות את חטאיו. מה כתוב? ויקרב אליו רב החובל. מי זה רב החובל? זה יצר טוב שמנהיג את הכל. ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך וגו'. אין השעה לישון, שהרי מעלים אותך לדין על כל מה שעשית בעולם הזה, שוב מחטאך.

דתפוך מניה אתה, דתיוון לאליהו, דכתיב, (מלכים א יז) הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלה. הנה צויתי, מיומא דאתברי עלמא. וכן בכל עובדא ועובדא דאתחדש בעלמא, קדשא בריה הוא פקיד ההוא עובדא מיומא דאתברי עלמא. אוף הכא, ויאמר יי' לדג. ויאמר, משיית יומין דבראשית קאמר ליה.

הכא אית לן סמך בעלמא, על עובדין דבני נשא בהאי עלמא. יונה דנחת לספינה, דא איהי נשמתא דבר נש, דנחתא להאי עלמא למהוי בגופא דבר נש. אמאי אתקרי יונה. בגין דכיין דאשתתפת בגופא, פדין איהי יונה בהאי עלמא. כמה דאתמר, (ויקרא כה) ולא תונו איש את עמיתו. וכדין בר נש אזיל בהאי עלמא, פספינה בגו ימא רבא, דחשיבת לאתברא, כמה דאת אמר (יונה א) והאניה חשבה להשבר. ובר נש כד איהו בהאי עלמא חטי, וחשיב דערק מקמי מאריה. ולא אשגח בההוא עלמא. וכדין אטיל קדשא בריה הוא רוח סערה תקיפא. דא איהי גזירת דינא, דקיימא תדיר קמי קדשא בריה הוא. ובצאת דינא דבר נש מקמיה, ודא איהו דקא מטי לספינה, ואדבר חובי דבר נש לאתפסא ליה.

ביון דאתפס בר נש על ידא דההיא סערה בבי מרעיה, מה כתיב ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם. אף על גב דבר נש בבי מרעיה, נשמתא לא אתערת לאתבא קמי מאריה, למפרק חוביו. מה כתיב, ויקרב אליו רב החובל. מאן רב החובל. דא יצר טוב, דאיהו מנהיג כלל. ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך וגו'. לאו שענתא הוא למדמך, דהא סלקין לך לדינא, על כל מה דעבדת בהאי עלמא, תוב מחובך.

החבונן בדברים הללו ושוב לאדונך. מה מלאכתך - שאתה עסקת בה בעולם הזה, והודה עליה לפני רבונך. ומאין תבוא - הסתפל מאין באת, מטפה סרוחה, ואל תתגאה לפניו. מה ארצך - הסתפל שברי מהארץ נבראת ולארץ תשוב. ואי מזה עם אתה - הסתפל אם יש לך זכות אבות שתגן עליך.

בין שמעלים אותו לדין בבית דין של מעלה, אותה סערה, שהיא גזרת הדין שסוערת על האדם, מבקשת מהמלך לדון אותם התפוסים של המלך, וכלם באים אחד אחד לפניו. באותה שעה מתקברים בית הדין. יש מהם שפותחים בזכות, ויש מהם שפותחים בחובה, וגזרת הדין תובעת דין.

ואם אותו אדם לא זוכה בדיו, מה כתוב? ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו. הם משתדלים אותם שמורים וזכותו להשיבו אל העולם הזה ולא יכלו. מה הטעם? כי הים הולך וסער עליהם. גזרת הדין הולכת וסוערת בחטאי האדם ומתגברת עליהם.

אז מורידים עליו שלשה שליחים ממנים: אחד שכותב כל הזכיות וכל החטאים שעשה האדם בעולם הזה. ואחד שעושה חשבון ימיו. ואחד שהיה הולך עמו כשהיה במעי אמו, והרי בארנו שגזרת הדין לא שוככת עד לאותו זמן, שכתוב וישאו את יונה. וישאו, כשנוטלים אותו מביתו לבית הקברות.

ואז מכריזים עליו. אם הוא צדיק - מכריזים עליו ואומרים: תנו כבוד לדמות המלך, (ישעיהו) לבוא

שלום ינוחו על משכבותם הולך נכחו. מנין לנו? שכתוב (שם) והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך. ואם הוא רשע - מכריזים עליו ואומרים: אוי לו לפלוני, טוב לו שלא היה נברא. ואז מה כתוב?

אסתכל במלין אלין, ותוב למארך. מה מלאכתך דאת עסקת בה בהאי עלמא, ואודי עליה קמי מארך. ומאין תבא, אסתפל מאין באת, מטפה סרוחה, ולא תתגאי קמיה. מה ארצך, אסתפל דהא מארעא אתבריא, ולארעא תיתוב. ואי מזה עם אתה, אסתפל אי אית לך זכו דאבהן, דיגין עליך.

ביון דסלקין ליה לדינא, בבי דינא דלעילא, הדיא סערה, דאיהי גזרת דינא, דסעיר עליה דבר נש, תבעת מן מלכא למידן אינון תפיסין דמלכא, וכלהו אתיין חד חד קמיה. ביה שעטא אתקריבו בי דינא. אית מנהון דפתחי בזכות, ואית מנהון דפתחי בחובה. וגזרת דינא תבעת דינא.

ואי ההוא בר נש לא זכי בדינא, מה כתיב. ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו. משתדלין אינון דאורו זכותיה לאתבא ליה להאי עלמא, ולא יכלו. מאי טעמא. כי הים הולך וסוער עליהם, גזרה דדינא, אזיל וסעיר בחובי דבר נש, ואתגבר עליהו.

ברין נחתין עליה תלת שליחן ממנו, חד דכתיב כל זכוון, וכל חובין, דעבד בר נש בהאי עלמא. וחד דעבד חשבון יומיו. וחד דהיה אזיל עמיה, בד הוה במעי אמה. והא אוקימנא דגזרת דינא לא שכיף, עד ההוא זמנא דכתיב, וישאו את יונה. וישאו: פד נטלי ליה מביתיה, לבי קברי.

ברין מכריזי עלוי. אי איהו זפא, מכריזי עליה ואמרי, הבו יקר לדיוקנא דמלכא, (ישעיהו) יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכחו. מנא לו. דכתיב, (ישעיהו) והלך לפניך צדקך

שלום ינוחו על משכבותם הולך נכחו. מנין לנו? שכתוב (שם) והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך. ואם הוא רשע - מכריזים עליו ואומרים: אוי לו לפלוני, טוב לו שלא היה נברא. ואז מה כתוב?

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנות הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותי שיתקנים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזרפרא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלכנה באור החמה ואור החמה יהיה שבעתים באור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, ויזתם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראנו וקראנו יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עזנו במהרה בימינו. ויקוים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביזם ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלוקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עילאה, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביצקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמת בפיך לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה דידן, ה' בדר יחזנו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשונו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת).

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על כן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עין פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אפילו אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, וצ"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: כתבו המקובלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר לימודים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזוהר הנשמה... וביזם שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערוך להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לקמי ותמותו ע"ה (ועין קב הישר) והנה שזכרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועין פלא יוציא ערך כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמנ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרֻעֻתָּהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָּהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמנ) בְּחֵיכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמנ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחְמָתָא דְּאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְּעֶסְקִין בְּאוֹרֵיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הָדִין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וּלְהוֹן וּלְכּוֹן חֵנָּא וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרִי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבַע וַיְשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְרוּחַ
וְהַצֵּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: (אמנ) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: (אמנ)

הַשְׁבֵּכָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרִי אִישׁ יָרָא אֶת יְהוָה בְּמַצּוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יַחוּס וַיַּחְמוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפֹּטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרֻעֻת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ. וַיַּחוּס וַיַּחְמוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵּר אֲהֵלוֹ לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וּלְקַץ הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקָהוּ. וַיַּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיְשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֶה אֱלֹיו
הַשְׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יִהְיֶה שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִּים עַמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְׁבֵּכָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִּל מִי וּמִצָּא, וְרַחֵק מִפְּגִינִים מְכָרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִּתְהַלֵּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ, וַיִּתְּלֻהָ בְּשַׁעְרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יַחוּס וַיַּחְמוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפֹּטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרֻעֻת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יַחוּס וַיַּחְמוֹל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֶה אֱלִיָּה
הַשְׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יִהְיֶה שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבתתא ונחתתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באוריתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום בברומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אגא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוני בן פלוני) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהשיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכיתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערכה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לדשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אגא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלונית בת פלונית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהשיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכיתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערכה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לדשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

ספר מזכרי הרבנים כהלכתה

חלק א

והוא מדריך ומורה דרך למזכרי הרבנים להרבות כבוד שמים

תוכן הספר ומהותו:

- ♦ גודל החובה על כל אחד ואחד מישראל לזכות הרבנים ולאהב את השי"ת על הבריות כדרכי אבה"ק זי"ע.
- ♦ חובת האדם להקדיש מזמונו למען זיכוי הרבנים, גודל תשלום התמורה בזמן על זה, ושאר זכויות.
- ♦ מעלת מזכה הרבנים על ידי חיבור ספרים בהדרכת העם בתורה ובהלכה.
- ♦ המעלות הנשגבות שזוכים על ידי השפעה על הזולת בהשבת לב בנים לאביהם שבשמים.
- ♦ השכר הגדול שזוכים על ידי כך בזה, וביותר בבא.
- ♦ המדריגות הגדולות והנפלאות שמגיע אליהם המזכה הרבנים כהלכה.
- ♦ דרכי פרנסי ומנהיגי הציבור בהנהגת הציבור איך יהיו, שכרם ועונשם.
- ♦ ליקוט גדול ונפלא מאוד מו"ס בבלי וירושלמי, תו"כ, ספרי ספרא, מדרשים, ילקוט וזה"ק, ראשונים ואחרונים, רמב"ם, שו"ע ופוסקים, וספרי שו"ת, מפרשי התורה, ספרי יראים ומוסר חסידות ועוד.

הספר הזה יצא לאור לראשונה בתוך ספר שכר ועונש (כרך ג' וד') בכ-255000 עותקים, וכבושם הזה עדיין לא נראה, מאיר עינים, ומעט מן האור ידחה הרבה מן החושך אשר יכסה ארץ, ובעזה"ת יעורר את לבות בני ישראל מתרדמתם, ויביא תועלת רבה לעם ישראל, יען כי רבתה בה ההזנחה, ובוודאי שהמעייין בספר לבו יתעורר להתחזק ולהתאמץ ביתר שאת וביתר עז, לעורר את הזולת לתשובה, ולבבו יבין ושב ורפא לו, ויפעל בכל כוחו ואונו לזכות את הרבנים.

ועתה יוצא לאור מחדש בהוצאה שלישית ט"ו בשבט תשע"א

בית שמש תובב"א